

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/100/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118216838
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová, st.
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1118216838.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej st. a členov senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci žalobcu: H.. Q. Q., K.. XX.XX.XXXX, I. O. V. XXXX/X, Ž., právne zastúpený: X.. W. Z., V., U., Q. K. XX, Ž., proti žalovanej: Slovenská Y. G. Q. V., W. B. U. Y. W. Y., W. W.Í.: Š. X, O., o zaplatenie rozdielu v starobnom dôchodku, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 5. novembra 2021 č.k. 15C/33/2018-154 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu v r a c
i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa voči žalovanej domáhal zaplatenia rozdielu v starobnom dôchodku podľa § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona, a to vo výške 7.818,48 eur. Žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Vychádzal zo skutkového vymedzenia žaloby žalobcom tým, že dňa 25.07.2014 sa antidiskriminačnou žalobou domáhal, aby súd vyslovil porušenie povinnosti rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi znením § 273 ods. 4 z.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, v znení účinnom v čase od 01.01.2014 do 31.12.2014, a uložil povinnosť žalovanej napraviť protiprávny stav tým, že žalobcovi zaplatí rozdiel v starobnom dôchodku v sume 11.294,85 eur za obdobie od októbra 2004 do júla 2014. Znenie zákona č. 461/2003 Z.z. v predmetnom čase stanovilo neodôvodnené rozdiely medzi jednotlivcami, ktorým vznikol nárok na starobný dôchodok, a to v tom zmysle, že ten, kto v priebehu pracovného života viac zarábal, a tým aj viac prispieval do sociálneho systému, mal nižší dôchodok ako ten, kto zarábal menej, a teda aj menej prispieval. Zákon v znení účinnom od 01.01.2004 do 31.12.2004 mal za následok nerovnaké zaobchádzanie s niektorými osobami v skupine mužov, ktorým v období od 01.10.2004 do 31.12.2004 vznikol nárok na starobný dôchodok. Uviedol, že Okresný súd Bratislava I vo veci vedenej pod sp. zn. 25C/37/2016 dňa 30.10.2017 o žalobe rozhodol tak, že žalovaná porušila zásadu rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi znením § 273 ods. 4 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom od 01.01.2004 do 31.12.2004 a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi rozdiel v starobnom dôchodku v sume 11.294,85 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaná sa proti rozsudku neodvolala, avšak voči žalobcovi pri výpočte starobného dôchodku uplatňuje cit. § 273 ods. 4 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom od 01.01.2004 do 31.12.2004 do dnešného dňa. Listom z 11.01.2018, adresovaným Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR sa žalobca domáhal práv dotknutých porušením zásady rovnakého zaobchádzania a žiadal o doplatenie starobného dôchodku, o ktorý bol v dôsledku nepriamej diskriminácie ukrátený v období od 01.08.2014 do 31.01.2018 a zároveň žiadal, aby mu bol vyplácaný starobný dôchodok v riadnej výške. Opätovne doplatok dôchodku žiadal aj listom z 03.07.2018. Ministerstvo mu dňa 13.08.2018 oznámilo, že nedisponuje kompetenciou rozhodovať o dôchodkových nárokoch poistencov a na uvedené je zo zákona príslušná Sociálna poisťovňa, preto jej aj postúpilo podanie žalobcu. Povinnosť zaplatiť rozdiel v sume

starobného dôchodku v zmysle rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 25C/37/2016 bola splnená 21.02.2018. Sociálna poisťovňa, ústredie dňa 21.08.2018 oznámila žalobcovi, že o nároku na starobný dôchodok a jeho sume bolo rozhodnuté v súlade so zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, platnom v čase rozhodovania. Podrobný výpočet je obsahom odôvodnenia rozhodnutia o priznaní starobného dôchodku z 09.05.2005 a iné určenie sumy starobného dôchodku by nebolo v súlade s právnymi predpismi o sociálnom poistení. Okresný súd Bratislava I rozhodol, že znenie § 273 ods. 4 zákona o sociálnom poistení porušuje zásadu rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi. Keďže Sociálna poisťovňa, ústredie naďalej rozhoduje jeho o nároku na starobný dôchodok na základe tohto ustanovenia, protiprávny stav dodnes trvá. Pretože je na svojom starobnom dôchodku žalobca naďalej ukrátený, požadoval doplatenie rozdielu v starobnom dôchodku, ktorý mu vznikol v dôsledku pokračujúcej nepriamej diskriminácie ustanoveniami zákona o sociálnom poistení. Od r. 2013 sa starobný dôchodok zvyšoval paušálne, to znamená, že rozdiel medzi dôchodkom, ktorý dostával a dôchodkom, ktorý mal dostávať je konštantný a predstavuje sumu 108,59 eur. Od augusta 2014 do 31. júla 2020, t.j. za 72 mesiacov rozdiel predstavuje 72 x 108,59 eur, t.j. sumu 7.818,48 eur. Krátenie dôchodku považoval za protiprávny stav, ktorý je žalovaná povinná napraviť.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení sa k doručenej žalobe žiadala túto ako nedôvodnú zamietnuť považujúc petiu žaloby je nevykonateľný, nakoľko Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej tiež MPSVR SR) nerozhoduje o priznaní starobného dôchodku, nerobí jeho výpočet a nerozhoduje o jeho výške. Uvedené patrí výlučne do kompetencie Sociálnej poisťovne, ktorá je samostatnou právnickou osobou s právnou subjektivitou, a preto namietala svoju pasívnu vecnú legitimitáciu. Návrh zákona č. 461/2003 Z.z. predložilo MPSVR SR v súlade s Plánom legislatívnych úloh vlády SR na r. 2003. Rozhodnutie, či bude potrebné pripraviť novú úpravu je spojené s oprávnením zákonodarnej iniciatívy, ktorou ministerstvá nedisponujú. MPSVR SR nie je zodpovedné za prijímanie a schvaľovanie zákonov, ani za ich konečné znenie. Príprava a vypracovanie návrhu zákona je činnosť, ktorú MPSVR SR vykonáva na základe a v medziach zákona a je riadená vládou SR, preto touto činnosťou nemôže dôjsť k takej úprave hmotnoprávneho či procesnoprávneho postavenia žalobcu, ktorá by mohla mať za následok obmedzenie, resp. porušenie jeho práv. Starobný dôchodok žalobcu sa posudzoval a vyplácal rovnako ako starobný dôchodok ostatných fyzických osôb, ktorých nárok na výplatu starobného dôchodku vznikol v rovnakom období ako nárok žalobcu. Sociálna poisťovňa postupovala ku všetkým týmto dôchodcom v zmysle platnej právnej úpravy a vyplácala im starobný dôchodok určený v zmysle § 66 ods. 1 z.č. 461/2003 Z.z. V tejto súvislosti teda nedošlo zo strany štátnych orgánov k žiadnemu diskriminačnému konaniu voči žalobcovi. Žalovaná poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu SR PL. ÚS 12/2014, ktorý sa zoberal ústavnosťou ustanovení § 261 ods. 1 a § 262 ods. 1 z.č. 461/2003 Z.z., z dôvodu, že upravujú práva skupiny fyzických osôb nachádzajúcich sa v porovnateľnej situácii odlišne a tiež rozhodnutie s ustanoveniami zák.č. 461/2003 Z.z., z ktorých vyplýva, že rozlišovanie poisťencov podľa splnenia/nespĺnenia určitých zákonných predpokladov je ústavne akceptovateľné a rešpektuje Ústavou garantované právo na hmotné zabezpečenie v starobe. Zo strany orgánov štátnej správy nemohlo dôjsť k žiadnej diskriminácii žalobcu, keďže tieto postupovali v prípade priznania a posudzovania starobného dôchodku žalobcu výhradne v súlade s platnými a účinnými všeobecne záväznými právnymi predpismi SR. Žalobca, orgány štátnej správy ani všeobecné súdy nie sú oprávnené posudzovať ústavnosť zákonov, sú povinné ich dodržiavať a aplikovať bez ohľadu na ich subjektívny názor na právnu úpravu v nich obsiahnutú.

4. Žalobca v priebehu konania ďalej poukázal na ustanovenie § 226 a čl. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v súvislosti s právoplatnosťou ním uvádzaného rozsudku a k princípu právnej istoty. K námietke pasívnej legitimitácie žalovaného uviedol, že žaluje štát - Slovenskú republiku, v mene ktorej koná MPSVR SR, a nie samotné Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Za žalovanú nemohol označiť Sociálnu poisťovňu, nakoľko táto len pri vydaní rozhodnutia o priznaní starobného dôchodku nemohla nič urobiť, iba priznať dôchodok v zmysle vtedy účinného zákona, z tohto dôvodu nemohol ani napadnúť rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní dôchodku v správnom konaní. Žalovať možno len subjekt, ktorý porušil zásadu rovnakého zaobchádzania a preto žaluje Slovenskú republiku. Aj v konaní sp. zn. 25C/37/2016 Okresný súd Bratislava I skúmal vecnú legitimitáciu rovnakých strán konania, preto námietku žalovaného o absencii jeho pasívnej legitimitácie nemal za opodstatnenú. S poukazom na prejudiciálny účinok právoplatného rozhodnutia a rozsiahlu judikatúru uviedol, že v tomto konaní žalovaná opakovane rieši otázku, ktorá už bola v inom súdnom konaní rozhodnutá - viď právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 25C/37/2016 a mal za to, že súd už nemôže tento základ prejednávať znova bez ohľadu na to, či súd v konaní sp. zn. 25C/37/2016 vec správne alebo

nesprávne posúdil. V konaní ďalej uviedol, že § 9 ods. 4 antidiskriminačného zákona jasne uvádza, že právo na náhradu škody podľa osobitných predpisov nie je dotknuté. On si uplatňuje svoj nárok ako náhradu škody, ktorú predstavuje rozdiel v starobnom dôchodku za obdobie od 01.08.2014 do 31.07.2020, teda uplatňuje si rovnaký nárok ako v konaní sp. zn. 25C/37/2016, len za iné obdobie. Škoda mu vzniká každý mesiac vyplatením nižšej sumy, ako by mala byť vyplatená, ak by nedošlo k jeho diskriminácii. Škodovou udalosťou nie je rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní dôchodku, ale zákonné ustanovenie, ktorým bol diskriminovaný. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne je len podkladom určujúcim výšku škody. Ním uplatnená škoda nie je opakujúcim sa plnením. Aj keď dôchodok ako taký opakujúcim plnením je, neplatí to pre škodu, ktorá mu na dôchodku každý mesiac vzniká. Preto nemožno hovoriť o škode ako o jedinom nároku s opakujúcim sa plnením, ktorá sa premlčuje ako celok. Rozsudkom v konaní sp. zn. 25C/37/2016 bolo podľa žalobcu prejudiciálne právoplatne rozhodnuté, že bol diskriminovaný a že má nárok na náhradu škody. Z uvedeného rozsudku sa teda dozvedel, že škoda mu vznikla a že za ňu zodpovedá štát. O konkrétnej výške sa dozvedá každý mesiac v deň výplaty dôchodku. Svoj nárok nevie dopredu vypočítať, keďže nevie aká bude konštanta pre výpočet a či a kedy žalovaná odstráni protiprávny stav. K námietke pasívnej legitímácie uviedol, že v zákone 514/2003 Z.z. je vylúčená zodpovednosť-NR SR za legislatívny proces, preto nemôže byť táto žaloba posudzovaná podľa uvedeného zákona. Zákonodarca zakotvil u neho trvajúci stav diskriminácie, ktorý je každý mesiac v príčinnej súvislosti so vznikom škody na dôchodku. Premlčaniu môžu podliehať len jednotlivé časti škody, ktoré vznikajú žalobcovi pri výplate dôchodku každý mesiac. Zároveň námietku premlčania vznesenú žalovanou označil za konanie žalovanej v rozpore s dobrými mravmi, keďže touto sa domáha definitívneho zakotvenia protiprávneho stavu, ktorým hrubo zasahuje do jeho práv.

5. Žalovaná v konaní ďalej uviedla, že štát môže byť v občianskom súdnom konaní pasívne vecne legitimovaným subjektom iba v prípade jeho zodpovednosti podľa z.č. 514/2003 Z.z.. Zo žiadneho iného právneho predpisu nevyplýva zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú porušením zásady rovnakého zaobchádzania. Ak je nárok uplatnený ako nárok na náhradu škody podľa Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona, nejde o konanie, kde by zodpovednosť štátu vyplývala z uvedeného predpisu, resp. iného osobitného predpisu. Žalovaným by mohol byť len konkrétny orgán, ktorý spôsobil diskrimináciu žalobcu, preto namietla nedostatok pasívnej legitímácie v konaní. Ďalej uviedla, že antidiskriminačný zákon pripúšťa ako formu finančnej satisfakcie za porušenie práva na rovnaké zaobchádzanie výlučne primerané zadostučinenie a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ako kompenzáciu vzniknutej nemajetkovej ujmy. Je teda nevyhnutné posúdiť, čo bolo predmetom súdneho konania na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25C/37/2016, ktoré žalobca označuje ako prejudiciálne, a tiež aký právny nárok bol v uvedenom konaní žalobcovi priznaný, keďže súd v rozsudku špecifikoval, že v konaní sp. zn. 25C/37/2016 vychádzal z ustanovení zákona č. 461/2003 Z.z. a z antidiskriminačného zákona. Tento zákon upravuje priznanie nároku na peňažnú sumu len v ustanoveniach § 9 ods. 2 a § 9 ods. 4, keď napriek dikcii ust. § 9 ods. 4, že právo na náhradu škody sa uplatňuje podľa osobitných predpisov, súd žiadny osobitný predpis na priznanie náhrady škody v predmetnom rozsudku neuvádza. Ak bola priznaná náhrada škody, nie je možné uvedený rozsudok považovať za prejudiciálny, nakoľko súd neskúmal žiaden predpoklad zodpovednosti za škodu, pričom je na žalobcovi, aby riadne označil svoj nárok a uviedol, na základe akého ustanovenia a akého právneho predpisu sa domáha žalobného plnenia. Tiež dodala, že žalobcom namietané ustanovenia z.č. 461/2003 Z.z. neboli nálezom Ústavného súdu SR vyhlásené za protiústavné. Uviedla, že žalobcovi bol priznaný starobný dôchodok od 11.12.2004 rozhodnutím Sociálnej poisťovne z 09.05.2005 v súlade s § 65 a § 293a ods. 3, ods. 5 z.č. 461/2003 Z.z.. Žalobca sa proti tomuto neodvolal, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a je stále platné. Z dôvodu, že žalobca namietol, že škoda mu mala byť spôsobená tým, že mu Sociálna poisťovňa priznala a vypočítala dôchodok podľa ust. z.č. 461/2003 Z.z., ktoré sú voči nemu diskriminačné, čo sa stalo rozhodnutím z 09.05.2005 a žalobu podal vo veci dňa 17.10.2018, s poukazom na §101 a §106 Občianskeho zákonníka žalovaná namietla uplynutie objektívnej premlčacej doby a teda premlčanie práva žalobcu na náhradu škody.

6. Súd prvej inštancie vykonal stranami označené dôkazy, a to oboznámením sa s listinnými dokladmi: rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 25C/37/2016-92 zo dňa 30.10.2017, listy žalobcu z 11.01.2018 a 03.07.2018, podania MPSVR SR z 02.02.2018, 13.08.2018 a 08.10.2018, list Sociálnej poisťovne - ústredie z 21.08.2018, rozhodnutia Sociálnej poisťovne z 05.12.2013, 04.12.2014, 18.03.2016, 17.03.2017, 29.03.2018, 23.03.2019, 28.11.2019 a 09.05.2005. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobcovi bol priznaný starobný dôchodok rozhodnutím Sociálnej poisťovne z 9.05.2005 a to podľa ust. z.č. 461/2003 Z.z., suma ktorého bola následne

upravovaná rozhodnutiami z 05.12.2013, 04.12.2014, 18.03.2016, 17.03.2017, 29.03.2018, 23.03.2019 a 28.11.2019.

7. Konštatoval, že žalobca sa v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25C/37/2016 voči žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR domáhal, aby súd vyslovil porušenie zásady rovnakého zaobchádzania a zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 11.294,85 eur. Okresný súd Bratislava I rozsudkom č.k. 25C/37/2016-92 zo dňa 30.10.2017 rozhodol, že žalovaná porušila zásadu rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi znením § 273 ods. 4 z.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom od 01.01.2004 do 31.12.2014 a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi rozdiel v starobnom dôchodku v sume 11.294,85 eur. V odôvodnení súd uviedol, že predmetný § 273 ods. 4 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom od 01.01. do 31.12.2004 kreuje skupinu žiadateľov o dôchodok (ktorým vznikol nárok na dôchodok v r. 2004), prispievajúcich do systému svojimi vyššími odvodmi, ktorým stanovuje dôchodok v nižšej výške a skupinu žiadateľov o dôchodok, prispievajúcich za tých istých podmienok nižšími odvodmi, ktorým stanovuje dôchodok vo vyššej výške, a to v dôsledku určenia rozdielnej rozhodnej doby pre obe skupiny žiadateľov o dôchodok bez primeraného dôvodu, teda skupinu žiadateľov o dôchodok, do ktorej patrí aj žalobca, bezdôvodne diskriminuje. Súd dospel k záveru, že v prípade ust. § 273 ods. 4 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom od 01.01.2004 do 31.12.2004 ide o nepriamu diskrimináciu, keď formálne neutrálna právna norma má na svojich adresátov pri svojej aplikácii nerovný dopad, ktorý sa odvíja od kritéria zakotveného v predmetnom zákonnom ustanovení, pričom v konaní nebolo preukázané, že by toto kritérium bolo objektívne odôvodnené legitímnym cieľom. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná. Nárok žalobcu na zaplatenie sumy vo výške 11.294,85 eur ako rozdielu v starobnom dôchodku, o ktorých bol žalobca v dôsledku nepriamej diskriminácie ukrátený od októbra r. 2004 (kedy mu bol priznaný starobný dôchodok), ku dňu spisania žaloby posúdil súd ako nárok na náhradu škody, pričom tento žalovaná v uplatnenej výške nesporevala. Uviedol, že žalobcovi vznikla v príčinnej súvislosti s ust. § 273 ods. 4 z.č. 461/2003 Z.z. v danom znení škoda, keď sa v dôsledku existencie citovaného zákonného ustanovenia, ktoré súd považoval za diskriminačné, majetok žalobcu nezväčšil, teda žalobca bol v dôsledku nepriamej diskriminácie ukrátený za dané obdobie o 11.294,85 eur, ako rozdiel v starobnom dôchodku priznanom žalobcovi v súlade s dotknutým znením § 273 ods. 4 z.č. 461/2003 Z.z. a dôchodkom, ktorým by mu patril, ak by dotknuté zákonné ustanovenie nebolo.

8. Žalobca listom z 11.01.2018 adresovanými Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR žiadal o doplatenie dôchodku od 01.07.2014 do 31.01.2018. Podaním z 02.02.2018 uvedené ministerstvo postúpilo žiadosť žalobcu na vybavenie Sociálnej poisťovni, ústredie, čo bolo žalobcovi dané na vedomie a zároveň oznámené aj listom predmetného ministerstva z 13.08.2018. Žalobca sa opätovne domáhal doplatenia dôchodku listom z 03.07.2018, pričom MPSVR SR mu listom z 08.10.2018 oznámilo, že nárok v zmysle rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 25C/37/2016 z 30.10.2017 mu bol vyplatený dňa 21.02.2018. Zároveň uviedlo, že predmetný rozsudok nie je spôsobilý zaviazat' Slovenskú republiku k zmene právnej úpravy, bez ktorej nie je možné vyhovieť žiadosti žalobcu o nové určenie sumy dôchodku. Listom z 21.08.2018 Sociálna poisťovňa, ústredie žalobcovi oznámila, že o nároku na starobný dôchodok žalobcu bolo rozhodnuté v súlade so zákonom č. 461/2003 Z.z. platným v čase rozhodovania o tejto dôchodkovej dávke. Iné určenie sumy starobného dôchodku by nebolo súladné s právnymi predpismi o sociálnom poistení, povinnosťou Sociálnej poisťovne je postupovať v súlade s právnymi predpismi v oblasti sociálneho poistenia.

9. Základ uplatneného nároku žalobcu súd posúdil podľa ustanovení § 2 ods. 1, 2a ods. 3, § 9 zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (antidiskriminačný zákon), § 226, § 228 CSP, § 3 ods. 1, § 420 ods. 1, § 106 Občianskeho zákonníka.

10. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobcovi bol rozhodnutím Sociálnej poisťovne z 09.05.2005 priznaný starobný dôchodok. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 25C/37/2016 sa domáhal voči zhodnej žalovanej (Slovenská republika za ktorú koná MPSVR SR) určenia, že bol pri určení výšky dôchodku diskriminovaný a žiadal priznanie finančného plnenia ako rozdielu medzi starobným dôchodkom, ktorý mu bol priznaný a starobným dôchodkom, ktorý by mu mal byť priznaný nebyť diskriminačného ustanovenia § 273 ods. 4 z.č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01. do 31.12.2004 za obdobie od októbra 2004 do júla 2014. Okresný súd Bratislava I rozsudkom č.k. 25C/37/2016-92 zo dňa 30.10.2017 žalobe vyhovel a určil, že žalovaná porušila zásadu rovnakého

zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi znením § 273 ods. 4 z.č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01. do 31.12.2004 a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi rozdiel v starobnom dôchodku v sume 11.294,85 eur. Žalovaná sa voči rozsudku neodvolala, tento nadobudol právoplatnosť a na jeho základe žalovaná uhradila žalobcovi priznanú sumu. Žalobcovi je doposiaľ vyplácaný dôchodok vypočítaný podľa uvedeného ustanovenia § 273 ods. 4 z.č. 461/2003 Z.z.. Uvedený skutkový stav nebol medzi stranami konania sporný.

11. Konštatoval, že žalobca si v tomto konaní uplatnil nárok na peňažné plnenie na podklade uvedeného rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 25C/37/2016, a to za nasledujúce obdobie, teda od augusta 2014 do 31.07.2020, keďže dôchodok je mu stále vyplácaný na základe uvedeného ustanovenia § 273 ods. 4 zák.č. 461/2003 Z.z., o ktorom súd rozhodol, že je vo vzťahu k nemu diskriminačným. Tak ako z dokazovania v konaní vyplynulo, predmetný rozsudok tunajšieho súdu v konaní sp.zn. 25C/37/2016 vedenom medzi rovnakými stranami sporu nadobudol právoplatnosť. Aj keď žalovaná v konaní namietla svoju pasívnu vecnú legitimitáciu a tiež argumentovala, že nemohlo dôjsť k diskriminácii žalobcu uvedeným ustanovením zákona č. 461/2003 Z.z. súd prvej inštancie uviedol, že v predmetnom rozsudku súd konštatoval, že to bola práve žalovaná, tak ako je označená, ktorá žalobcu diskriminovala. Vyslovil názor, že nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore rovnakých účastníkov, pričom nie je rozhodujúce, či súd v právoplatne skončenom konaní vec správne alebo nesprávne právne posúdil. So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia je podľa neho akékoľvek nové právne posudzovanie právoplatného súdneho rozhodnutia v inom konaní tých istých účastníkov vylúčené (viď aj napr. rozsudok NS SR 4Cdo 231/2013, uznesenie ÚS SR I. ÚS 170/2015). Z uvedeného dôvodu je vzhľadom na právoplatný rozsudok v konaní sp. zn. 25C 37/2016 pre súd záväzným vyriešenie otázky diskriminácie žalobcu, t.j. že žalovaná porušila zásadu rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi znením § 273 ods. 4 z.č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01. do 31.12.2004 a je daná aj pasívna vecná legitimitácia žalovanej. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie túto námietku žalovanej vyhodnotil ako nedôvodnú.

12. Uviedol, že svoj nárok si žalobca uplatnil ako náhradu škody vypočítanú rovnako ako v pôvodnom konaní sp. zn. 25C 37/2016, t.j. vo výške rozdielu medzi dôchodkom, ktorý mu je vyplácaný a dôchodkom, ktorý by mu bol vyplácaný bez diskriminácie, avšak za iné obdobie ako je v pôvodnom konaní sp. zn. 25C/37/2016. Dôvodnosť uplatneného nároku sporovala žalovaná a takisto vzniesla námietku premlčania odôvodnenú uplynutím objektívnej doby v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka. Zároveň v konaní namietla, že súd v konaní sp. zn. 25C/37/2016 nešpecifikoval právny predpis, podľa ktorého priznal nárok žalobcu. Konštatoval, že v odôvodnení predmetného rozsudku sa skutočne nenachádza ustanovenie a označenie osobitného predpisu odkazom, na ktorý v zmysle § 9 ods. 4 antidiskriminačného zákona súd priznal žalobcovi jeho nárok. Z odôvodnenia rozsudku č.k. 25C/37/2016-92 vyplýva, že súd priznal žalobcovi jeho nárok ako náhradu škody, keď sa v dôsledku existencie ust. § 273 ods. 4 z.č. 461/2013 Z.z., ktoré súd považoval za diskriminačné, jeho majetok nezväčšil. Z uvedeného odôvodnenia ustálil, že predmetný nárok bol súdom vyhodnotený ako nárok na náhradu škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka, aj keď predmetné ustanovenie súd explicitne v odôvodnení neuviedol. Keďže teda k ustáleniu príslušného zákonného ustanovenia výslovne došlo až v tomto súdnom konaní, prihliadol aj na námietku premlčania uplatnenú v rámci svojej obrany žalovanou po skončení koncentrácie zaslaním vyjadrení a reakcií na ne v zmysle § 167 Civilného sporového poriadku. Žalovaná námietku premlčania odôvodnila tým, že údajná škoda mala byť žalobcovi spôsobená tým, že mu Sociálna poisťovňa priznala a vypočítala starobný dôchodok podľa ust. zák.č. 461/2003 Z.z., ktoré sú voči nemu diskriminačné. K priznaniu dôchodku došlo rozhodnutím Sociálnej poisťovne z 09.05.2005, pričom žaloba bola podaná až 17.10.2018, po uplynutí objektívnej trojročnej premlčacej doby v zmysle § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca argumentoval, že predmetné rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní dôchodku nie je nezákonným rozhodnutím a týmto mu nevznikla škoda, ani ním nebola porušená právna povinnosť, keď k porušeniu právnej povinnosti dochádza každý mesiac priamo zo zákona, keď mu je vyplácaný nižší dôchodok ako ten, ktorý by mu bol vyplácaný bez diskriminujúceho ustanovenia. Uvedený výpočet je teda použitý každý jeden mesiac pri výplate dôchodku. Zároveň namietol, že ak by mal byť jeho nárok posudzovaný premlčaním objektívnej doby, vznikla by situácia, že by si mal uplatniť svoj nárok v r. 2008 a za ďalšie obdobie by už nemal nárok, pričom protiprávny stav ale ďalej trvá a spôsobuje škodu. Taktiež namietol, že o tom, že škoda vznikla a kto za ňu zodpovedá sa dozvedel až zo súdneho rozhodnutia v konaní sp. zn. 25C/37/2016. Uvedenú námietku premlčania vyhodnotil ako dôvodnú s tým, že objektívna premlčacia doba plynie od

tzv. škodovej udalosti. Pre určenie počiatku počítania premlčacej doby vychádzal z toho, že plynutie subjektívnej premlčacej doby, ktorá plynie odo dňa, kedy sa poškodený dozvie o vzniknutej škode a kto za ňu zodpovedá, nemôže začať skôr ako plynutie objektívnej premlčacej doby. Vzájomný vzťah objektívnej a subjektívnej premlčacej doby je taký, že sú od seba nezávislé čo do svojho priebehu, avšak ak skončí priebeh jednej / .nich. právo sa. premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu. K argumentácii žalobcu uviedol, že nárok žalobcu je potrebné posúdiť ako celok, nie ako nároky na jednotlivé mesačne sa opakujúce plnenia. Tento nárok si bolo možné uplatniť žalobou po tom, čo bolo dňa 09.05.2005 Sociálnou poisťovňou ako príslušným orgánom vydané rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku (obdobne aj rozsudok NS ČR 25Cdo 539/2008, Rc 36/2007) a nie až po vydaní rozhodnutia súdu v konaní sp. zn. 25C/37/2016, teda od tohto momentu ustálil počiatok subjektívnej premlčacej doby, a týmto došlo aj ku škodovej udalosti, a teda ak k počiatku objektívnej premlčacej doby. Poukázal na to, že aj žalobca si svoj nárok uplatnil a vyčíslil už v podanej žalobe vedenej pod sp. zn. 25C/37/2016, a nie až po právoplatnosti rozhodnutia v uvedenej veci. Uvedený nárok bol uplatnený žalobcom ako nárok na náhradu škody, zhodne ako v konaní sp. zn. 25C/37/2016. Keďže ustálil, že ide o nárok na náhradu škody v zmysle Občianskeho zákonníka ako osobitného predpisu, na ktorý odkazuje § 9 ods. 4 antidiskriminačného zákona, aj premlčacie doby je potrebné posúdiť podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. A keď rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní starobného dôchodku bolo vydané dňa 09.05.2005, aj keby vychádzal z 10 ročnej objektívnej premlčacej doby, v ktorej je potrebné si nárok na súde uplatniť, žaloba bola podaná až dňa 17.10.2018, teda až po uplynutí tejto objektívnej premlčacej doby podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Námietku žalobcu, že námietka premlčania vznesená žalovanou je v rozpore s dobrými mravmi, vyhodnotil súd prvej inštancie ako irelevantnú, keďže výkon práva namietajú premlčanie uplatneného nároku môže byť vyhodnotený ako v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Obč. zákonníka) iba vtedy, ak bol len prostriedkom umožňujúcim poškodiť iného účastníka právneho vzťahu, zatiaľ čo dosiahnutie vlastného zmyslu a účelu sledovaného právnom normou by zostalo vedľajšie a z hľadiska konajúceho by bolo bez významu. Šlo by teda o konanie, ktoré by bolo možné označiť ako zneužitie práva (viď aj rozhodnutie NS ČR 539/2008). V uvedenom konaní neboli podľa neho zistené skutočnosti, ktoré by bolo možné vyhodnotiť ako uplatnenie práva v rozpore s dobrými mravmi.

13. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že žalovaný nárok bol premlčaný a uplatnenú škodu nie je možné priznať za ďalšie obdobie požadované žalobcom. Zároveň však uviedol, že ak by aj uplatnený nárok nebol premlčaný, nebolo by možné žalobe vyhovieť, keď žalobca si svoj nárok neuplatnil ako nárok predpokladaný priamo ustanoveniami § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona, ale špecifikoval, že si tento uplatňuje ako nárok na náhradu škody na podklade odkazu v § 9 ods. 4 antidiskriminačného zákona. Na podklade takéhoto posúdenia mu bola priznaná náhrada škody vo vyššie uvedenom konaní sp. zn. 25C/37/2016. Je podľa neho nutné prisvedčiť argumentácii žalovanej, že žalobca už bol odškodnený a nie je účelom odkazu na náhradu škody uvedeného v cit. § 9 ods. 4 antidiskriminačného zákona obchádzať zákon a upravovať si výšku dôchodku, keď starobný dôchodok žalobcu je mu priznaný na základe stále platného a účinného zákona č. 461/2003 Z.z.. Keďže uvedený nárok je premlčaný, aj v prípade, ak by premlčaný nebol, nie je dôvodný, žalobu zamietol.

14. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP, teda podľa úspešnosti žalovanej v spore, keď žalovaná bola v konaní plne úspešná. Žalovanej však nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, keďže jej v konaní žiadne nevznikli.

15. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odvolanie žalobca a žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že predmetnému konaniu predchádzalo konanie na Okresnom súde Bratislava I vedené pod sp. zn. 25C/37/2016, kde bolo rozhodnutím zo dňa 30. októbra 2017 vyslovené porušenie zásady rovnakého zaobchádzania žalovanej voči žalobcovi znením § 273 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004 a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi rozdiel v starobnom dôchodku v sume 11.294,85 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplynulo, že jeho nárok súd vyhodnotil ako nárok na náhradu škody. Súd v konaní sp. zn. 25C/37/2016 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi škodu za obdobie od októbra 2004 ku dňu spísania žaloby v júli 2014. V danej veci sa žalobca domáha zaplataenia ďalšieho obdobia, t. j. od augusta 2014 do 31. mája 2021 (v zmysle pripustenej zmeny žaloby). Bol toho názoru, že súd v konaní sp. zn. 25C/37/2016 tak uzavrel otázku, či je žalobca dotknutým zákonným ustanovením diskriminovaný

a otázku, či z tohto dôvodu má nárok na náhradu škody. Predmetom konania, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, už bola iba otázka výšky náhrady škody v ďalšom období. Túto vyčíslil a žalovaná ju nespорила. Súd prvej inštancie vyhodnotil hmotnoprávnu námietku premlčania ako dôvodnú s tým, že podľa jeho názoru začala premlčacia lehota plynúť okamihom vydania rozhodnutia o priznaní starobného dôchodku žalobcovi, t.j. dňa 9. mája 2005. Od tohto okamihu podľa názoru súdu v čase podania žaloby uplynula tak subjektívna, ako aj objektívna premlčacia lehota. Súd prvej inštancie tak v zásade dospel k názoru, že v prejednávanej veci je škoda jedným nárokom s opakujúcim sa plnením, ktoré sa premlčí ako celok. Hoci je prejednávaná vec sporom so slabšou stranou, súd námietku pripustil po koncentrácii konania. Aby bolo možné škodu hodnotiť ako jeden nárok s opakujúcim sa plnením, musela by k takému hodnoteniu existovať príslušná právna úprava. Konštatoval, že škoda ako opakujúce sa plnenie sa vyskytuje výnimočne tam, kde zo samotnej povahy škody vyplýva, že ju nie je možné odstrániť jednorázovo a súčasne objektívne nie je možné odstrániť protiprávny stav uvedením do pôvodného stavu. Nie je totiž bežné, aby pri spôsobení škody existoval predpoklad, že sa táto bude vyskytovať vopred neurčitý čas v pravidelných intervaloch. V zásade sa nikdy nejedná o škodu na majetku, ktorú možno odstrániť práve uvedením do pôvodného stavu, či práve finančnou náhradou, za ktorú možno nadobudnúť rovnaký alebo totožný majetok. Škoda s opakujúcim sa plnením, pri ktorej priamo zo zákona vyplýva začiatok plynutia premlčacej lehoty a súčasne jej opakujúci sa charakter, je škoda na zdraví, ktorá sa v živote jednotlivca neprejavuje len v podobe jednorazovej náhrady bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ale aj v podobe budúcich obmedzení v majetkovej sfére, pri strate na zárobku počas dočasnej práceneschopnosti a počas invalidity. Škoda na zdraví je pritom špecifickou škodou, ktorú spravidla nemožno celkom odstrániť a s poškodením zdravia poškodený musí žiť ďalej. Vo vzťahu ku škode spôsobenej diskrimináciou neexistuje žiadne ustanovenie, z ktorého by vyplynulo, že by sa taká škoda mala nahrádzať v podobe peňažného dôchodku, či iného opakujúceho sa plnenia a súčasne ustanovenie, ktoré by diskrimináciu determinovalo ako jednorazovú konkrétnu skutočnosť alebo škodovú udalosť. V prípade žalobcu ide o dlhotrvajúci protiprávny stav diskriminácie, ktorý je v príčinnej súvislosti so vznikom škody v jeho majetkovej sfére. Starobný dôchodok ako taký je sám osebe opakujúcim sa plnením, to však neplatí pre škodu, ktorá žalobcovi na dôchodku každý mesiac znovu vzniká. Z tohto dôvodu nemožno v prejednávanej veci hovoriť o škode ako o jedinom nároku s opakujúcim sa plnením, ktorá sa premlčuje ako jeden celok. Premlčaniu môžu podliehať iba jednotlivé škody, nie však nárok ako celok, o ktorom pritom už bolo rozhodnuté v konaní sp. zn. 25C/37/2016. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 539/2008, R 36/2007, kde bol však skutkový stav odlišný od skutkového stavu v prejednávanej veci, pretože išlo práve o uplatňovanú náhradu pri škode spôsobenej ublížením na zdraví a z toho prameniacim vydaním rozhodnutia o priznaní invalidného dôchodku. Ako je vyššie uvedené, v slovenskom právnom poriadku ustanovenie § 445 OZ priamo v sebe zahŕňa podmienku spôsobenej škody na zdraví, kedy sa v prípade splnenia tejto podmienky vypláca náhrada škody v podobe peňažného dôchodku, to znamená, že ide o opakujúce sa plnenie. Uviedol, že mu vzniká nová škoda v majetkovej sfére každý mesiac, k dnešnému dňu nedokáže do budúcnosti vypočítať, aká celková škoda mu vznikne v jeho majetkovej sfére a súd ani nemôže žalovanej uložiť, aby náhradu škody poskytoval žalobcovi vždy, keď mu z dôvodu diskriminácie v jeho majetkovej sfére vznikne. Žalobca nevie, či žalovaná neodstráni protiprávny stav, resp. kedy k takémuto odstráneniu dôjde. Nemožno mu preto odňať právo domáhať sa náhrady škody opakovane za iné obdobia po tom, čo mu za predošlé obdobie na podklade rozhodnutia súdu náhrada škody bola poskytnutá. Podávanie žalôb za ďalšie obdobia pritom nie je podľa neho vylúčené ani pri aplikácii § 455 a nasl. OZ, a to za predpokladu, že o nároku už právoplatne rozhodnuté bolo. To vyplýva aj z ustálenej rozhodovacej činnosti súdov, na ktorú v rámci svojho procesného útoku už poukazoval. K plynutiu premlčacej lehoty súd prvej inštancie tiež dospel na základe vykonaného dokazovania k záveru, že škoda bola žalobcovi spôsobená okamihom vydania rozhodnutia Sociálnej poisťovne dňa 9. mája 2005. Uvedený záver podľa žalobcu nie je správny. Žalobcovi nevznikla škoda rozhodnutím Sociálnej poisťovne o priznaní starobného dôchodku. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne bolo vydané v súlade so zákonom. Žalobca opakovane kontaktoval Sociálnu poisťovňu, ktorá mu však vždy oznámila, že rozhodnutie je zákonné a Sociálna poisťovňa nemôže v súlade s platným a účinným zákonom predmetné rozhodnutie zmeniť. Otázka diskriminácie bola podozrením a presvedčením žalobcu o tom, že hoci je rozhodnutie Sociálnej poisťovne zákonné, zákon voči nemu nie je spravodlivý. Pomyselnú definitívnu bodku za riešením otázky, či bolo voči žalobcovi zákonné ustanovenie, na podklade ktorého bolo vydané zákonné rozhodnutie, diskriminačné, dal súd v konaní sp. zn. 25C/37/2016. Posúdenie otázky diskriminácie neprináleží Sociálnej poisťovni v pozícii prvostupňového alebo odvolacieho orgánu, ani správnym súdom. Túto otázku mohol zodpovedať iba súd v konaní podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok a v súčasnosti v konaní podľa CSP. Pokiaľ teda súd prvej inštancie v bode

14 konštatuje, že nie je účelom antidiskriminačného zákona upravovať si výšku dôchodku priznanú rozhodnutím podľa platného a účinného zákona, je potrebné zdôrazniť, že žalobca otázku diskriminácie nemohol riešiť v správnom konaní, v prejednávanej veci sa nedomáha úpravy dôchodku, na čo v konečnom dôsledku absentuje potrebná právna úprava a napokon to, že znenie platného a účinného zákona, ktorého dôsledky diskriminujú žalobcu, sú ponechané na vôli žalovanej. Napokon, v konaní sp. zn. 25C/37/2016, v ktorom sa zodpovedala otázka existencie nároku žalobcu na náhradu škody, žalovaná námietku premlčania nevzniesla. Súd v prejednávanej veci nemôže dospieť k záveru o tom, že nárok žalobcu sa premlčal ešte predtým, ako bola podaná žaloba v predchádzajúcom konaní. Nárok na náhradu škody bol žalobcovi právoplatne priznaný. Pokiaľ ide o konkrétnu výšku škody, ktorá žalobcovi vznikla, je možné skúmať premlčanie iba vo vzťahu ku škodám vznikajúcim žalobcovi každý mesiac, a to pri každej samostatne. Tak však žalovaná svoju námietku neformulovala. Pri trvajúcom protiprávnom stave platí, že premlčacia lehota v zmysle ustanovení OZ by vo vzťahu k nároku na náhradu škody mohla v prejednávanej veci začať plynúť iba vtedy, ak by žalovaný protiprávny stav odstránil. Vo vzťahu k nároku na náhradu škody v konkrétnej výške premlčacia lehota mohla začať plynúť až dňom nasledujúcim po výplate konkrétneho starobného dôchodku v prospech žalobcu. V zmysle danej argumentácie poukázal na rozsudky z jeho podania zo dňa 4. novembra 2021-rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/91/2010 zo dňa 25. novembra 2010, rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 28Cdo 2170/2009 zo dňa 8. decembra 2009. Pokiaľ ide o konštatovanie ohľadom plynutia objektívnej premlčacej lehoty, ktorá mala začať plynúť od „škodovej udalosti“, uviedol, že škodovou udalosťou je dlhotrvajúci protiprávny stav. Protiprávny stav vyvolala a udržiava ho žalovaná. Ustanovenie, na podklade ktorého je mu vyplácaný dôchodok, je výsledkom zákonodarnej činnosti žalovanej a jej protiprávne konanie nemôže požívať ochranu. Doba trvania protiprávneho stavu je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi ponechaná na vôľu (teda aj svojvôľu) žalovanej, ktorá jediná môže trvanie tohto protiprávneho stavu ovplyvniť. Žalobca nemôže tolerovať protiprávny stav, kým sa žalovanej „uráči“ diskrimináciu odstrániť, bez toho, aby mu bola škoda v jeho majetkovej sfére nahradená. Žalovaná súčasne musí byť motivovaná k tomu, čo predpokladá zákon, t.j. že každý, vrátane žalovanej, je povinný dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania. Z napadnutého rozhodnutia však vyplýva, že súd prvej inštancie mal za to, že má ísť práve o žalobcu, ktorý domáhaním sa svojho nároku obchádza zákon. Súd prvej inštancie tak na jednej strane vyhodnotil námietku žalobcu ohľadom namietania premlčania žalovanou v rozpore s dobrými mravmi ako nedôvodnú, pričom žalovaná vedome a úmyselne poškodzuje žalobcu a na druhej strane konštatoval, že konanie žalobcu, ktorý nemá iný prostriedok na to, aby dosiahol spravodlivosť, je obchádzaním zákona. Považoval za neakceptovateľné, aby v demokratickom štáte bol žalobca zákonom diskriminovaný, žalovaná v pozícii štátu nebola žiadnym spôsobom sankcionovaná, ani prinútená k tomu, aby daný stav zmenila a žalobca bol ten, kto obchádza zákon. Uviedol, že v bode 13 napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že námietku premlčania možno ako rozpornú s dobrými mravmi vyhodnotiť iba vtedy, ak je prostriedkom umožňujúcim poškodiť iného účastníka právneho vzťahu, zatiaľ, čo dosiahnutie vlastného zmyslu a účelu sledovaného právnou normou by zostalo vedľajšie a z hľadiska konajúceho by bolo bez významu. Išlo by podľa neho o konanie, ktoré by bolo možné označiť, ako zneužitie práva. Námietka premlčania v prejednávanej veci bezpochyby je prostriedkom umožňujúcim poškodiť iného účastníka právneho vzťahu, súčasne slabšej strany sporu, starobného dôchodcu vo vzťahu k štátu, ktorý je v dôsledku diskriminácie pripravený o viac ako o 20 % svojho dôchodku, ktorá suma má pre neho podstatný význam pre dôstojné prežitie sklonku života. Žalobcom uplatnená výška nároku pritom nebola spornou skutočnosťou. Pokiaľ ide o dosiahnutie zmyslu a účelu sledovaného právnou normou, ktoré by sa tak stalo vedľajším, zdôraznil, že zmyslom a účelom tejto normy je diskriminácia žalobcu. Ide súčasne o normu účinnú výlučne v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004, ktorú sám zákonodarca oproti pôvodným očakávania urýchlene zmenil. Je teda namieste, aby zmysel a účel zákon porušujúcej normy zostal vedľajším. Zo strany žalovanej ide o zneužitie práva. Nep priznanie nároku žalobcu v dôsledku protiprávneho konania žalovanej je tak v rozpore so zásadou Nemo turpitudinem suam allegare potest (nikto nemôže mať prospech z vlastného protiprávneho konania). Bol toho názoru, že súd prvej inštancie v predmetnom konaní, v zmysle vyriešenia prejudiciálnych otázok (diskriminácia a existencia nároku na náhradu škody), nemal oprávnenie preskúmavať nič iné, iba výšku náhrady škody za ďalšie obdobie, ktorá v konaní nebola sporná. Napriek tomu súd vyslovil v bode 14. napadnutého rozsudku názor, že žalobca si svoj nárok neuplatnil ako nárok predpokladaný ustanoveniami podľa § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona, ale špecifikoval, že si tento uplatňuje ako nárok na náhradu škody podľa osobitných prepisov na podklade odkazu v § 9 ods. 4 antidiskriminačného zákona na osobitný zákon. Podľa názoru súdu na podklade takého posúdenia žalobca už bol odškodnený v konaní sp. zn. 25C/37/2016. Doplnil, že je nutné prisvedčiť argumentácii žalovanej, že vzhľadom na

to, že žalobca už odškodnený bol, takto uplatnenú škodu nemožno priznať za ďalšie obdobie. Uvedený záver súdu prvej inštancie nepovažoval za správny. Svoj nárok si uplatnil ako nárok predpokladaný § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona. S ohľadom na záväty plynúce z rozhodnutia v konaní sp. zn. 25C/37/2016 a následných vyjadrení žalovaného, žalobca doplnil svoje tvrdenia a argumentáciu k § 9 ods. 4 antidiskriminačného zákona. Žalobca nebol naďalej v priebehu konania povinný sa vrátiť k pôvodnej argumentácii, ktorá v konaní zo žalovanej strany nebola rozporovaná. Rozporovaná napokon nebola ani argumentácia plynúca z § 9 ods. 4 antidiskriminačného zákona. Sporným bola iba otázka toho, či žalobca bol odškodnený a po koncentrácii konania aj hmotnoprávna námietka premlčania. Právne posúdenie veci z pohľadu súdu nie je viazané tým, akými zákonnými ustanoveniami vymedzí strana sporu svoj nárok v písomných podaniach, či ústnych prednesoch. Uviedol, že ako žalobca je v antidiskriminačnom spore slabšou stranou. Nikdy počas konania ani pri predbežnom právnom názore súdu nebol informovaný o tom, že by jeho nárok mal byť subsumovaný pod iné zákonné ustanovenia. Napokon výška náhrady v zmysle § 9 ods. 2 a § 9 ods. 4 antidiskriminačného zákona by bola totožná. Pritom aj náhrada škody smeruje k náprave protiprávneho stavu. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 196/2009 zo dňa 22. septembra 2010 „Občianske súdne konanie je ovládané zásadou iure novit curia (práva pozná súd). Účastníci konania nie sú povinní uplatnený nárok, ani obranu proti nemu, právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia veci je vecou súdu. Musia ale uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Sud tak skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriadiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie, prípadne určiť, či tu žalobcom požadovaný právny výťah alebo právo je alebo nie je alebo potvrdiť také skutočnosti, ktoré bránia tomu, aby bolo žalobe vyhovené. Ak účastník uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje ním tvrdený nárok alebo obranu proti nemu, ak s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom účastníka a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú.“

Poukázal tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/67/2019 zo dňa 23. júla 2020, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/58/2020 zo dňa 28. mája 2020, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/111/2019 zo dňa 9. marca 2020, v zmysle ktorých ak strana uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje tvrdený nárok, ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom strany. Súd teda nie je viazaný právnou kvalifikáciou, ale len skutkovým vymedzením v žalobe a musí vyriešiť aj prípadnú konkurenciu (súbeh) právnych nárokov s spomedzi viacerých vybrať správnu právnu normu. O tom, že žalobca má nárok na náhradu škody už bolo právoplatne rozhodnuté, o výške tohto nároku na náhradu škody a obdobie do 23. júla 2014 bolo rozhodnuté v konaní sp. zn. 25C/37/2016. Pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru obsiahnutom v bode 14. napadnutého rozhodnutia, že žalobe nie je možné vyhovieť z dôvodu, že žalobca už odškodnený bol, v zásade by musel dospieť k záveru o totožnosti prejednávanej veci, t.j. k existencii res iudicata. O tom sa však súd na žiadnom mieste nezmieňuje. Záver súdu o tom, že žalobca mal nárok uplatniť podľa iného zákonného ustanovenia a o tom, že odškodnený už bol, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie, mal vec správne kvalifikovať na podklade nesporne zisteného skutkového (a skutočného) stavu veci a s ohľadom na rozdielnosť predmetu konania, nemal dospieť k záveru o tom, že žalobca už odškodnený bol. S ohľadom na to, že dôvody obsiahnuté v bode 14. napadnutého rozsudku neboli obsahom predbežného právneho posúdenia súdu, pretože konanie sa na troch pojednávaniach sústredilo na posúdenie hmotnoprávnej námietky premlčania, považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za prekvapivé. Na základe vyššie uvedených skutočností a vzhľadom na to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

16. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť majúca za to, že v danej veci nie je preukázaná existencia odvolacích dôvodov, na ktoré poukazuje žalobca. Je toho názoru, že Okresný súd Bratislava I rozhodol napadnutým rozsudkom v súlade s ustanoveniami príslušných právnych predpisov a po riadnom zistení skutkového stavu, čo vyplýva aj z odôvodnenia rozsudku. Žalovaný sa stotožnil v plnom rozsahu s dôvodmi, ktoré viedli k zamietnutiu žaloby žalobcu. Na základe uvedených skutočností považovala napadnutý rozsudok za odôvodnený v dostatočnom rozsahu, keď súd prvej inštancie sa v ňom vysporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami, dôkazmi a tvrdeniami strán sporu, rozsudok vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, pričom zastáva názor, že súd predmetnú vec správne právne posúdil.

Konštatovala, že podľa § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „antidiskriminačný zákon“) každý sa môže domáhať svojich práv na súde, ak sa domnieva, že je alebo bol dotknutý na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo slobodách nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania. Môže sa najmä domáhať, aby ten, kto nedodržel zásadu rovnakého zaobchádzania, upustil od svojho konania, ak je to možné, napravil protiprávny stav alebo poskytol primerané zadosťučinenie. Podľa § 9 ods. 3 antidiskriminačného zákona ak by primerané zadosťučinenie nebolo dostačujúce, môže sa poškodená osoba domáhať aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Uviedla, že antidiskriminačný zákon pripúšťa ako formu finančnej satisfakcie za porušenie práva na rovnaké zaobchádzanie výlučne primerané zadosťučinenie a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ako kompenzáciu vzniknutej nemateriálnej ujmy. Tieto právne prostriedky ochrany podľa § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona sú koncipované ako jednorazová kompenzácia ujmy poškodeného. V zmysle právnej teórie by sa malo síce jednať len o nemateriálnu ujmu, rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 30.10.2017 sp. zn. 25C/37/2016, ktorý predchádzal tomuto súdному konaniu, však túto skutočnosť nezohľadňuje. Antidiskriminačný zákon nepočíta s priznaním opakovaného plnenia alebo opätovného odškodňovania v tej istej veci. Podľa § 9 ods. 4 antidiskriminačného zákona právo na náhradu škody alebo právo na inú náhradu podľa osobitných predpisov nie je týmto zákonom dotknuté. Antidiskriminačný zákon zaviedol zhodný postup ochrany a právne prostriedky ochrany pre prípady porušenia zásady rovnakého zaobchádzania pre rôzne oblasti práva upravené množstvom ďalších hmotnoprávných predpisov. Účelom právnej úpravy obsiahnutej v antidiskriminačnom zákone je nepochybne požiadavka rozšírenia ochrany poškodených subjektov nad rámec právnych predpisov upravujúcich predmetné právne vzťahy a reparovať následky protiprávneho konania, ktoré nemajú povahu skutočnej škody a ani ušlého zisku, naopak, ide o následky s charakteristikou nemateriálnej ujmy. Preto si nároky vyplývajúce z § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona možno uplatňovať samostatne, ale aj popri nárokoch na náhradu skutočnej škody, resp. ušlého zisku. Nárok na náhradu škody vyplývajúci z osobitných predpisov si nie je možné zamieňať s právnymi prostriedkami ochrany podľa § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona. Každá z týchto foriem satisfakcie má iný právny základ a je nevyhnutné ich posudzovať oddelene. Túto premisu potvrdzuje aj samotné ustanovenie § 9 ods. 4 antidiskriminačného zákona, ktoré výslovne umožňuje poškodenému uplatniť si náhradu škody ako samostatný nárok v zmysle osobitných predpisov, ktoré upravujú konkrétne podmienky priznania nároku na náhradu škody (napr. Zákonník práce, Občiansky zákonník, zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov). Je teda zrejmé, že predmetné súdne konanie v časti týkajúcej sa náhrady škody podľa zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) nie je možné posudzovať ako spor s ochranou slabšej strany. V zmysle vyššie uvedených ustanovení antidiskriminačného zákona osoba, ktorej vznikla škoda konaním v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania, má právo, okrem práv uvedených v § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona, na náhradu škody. Toto právo je majetkovej povahy, ide o všeobecné majetkové právo a spravuje sa všeobecnými zásadami súkromného práva. Ak teda v dôsledku diskriminačného konania vznikne poškodenému škoda, je oprávnený si takto vzniknutú škodu uplatniť na súde. Právom na náhradu škody je samostatný nárok, ktorý je nezávislý od prostriedkov ochrany podľa § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona, no v zmysle objektívnej kumulácie procesných nárokov, resp. spojenia vecí je poškodený oprávnený si právo na náhradu škody uplatniť v jednej žalobe. Treba však zdôrazniť, že oproti nárokom podľa § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona, musí právo na náhradu škody poškodený riadne preukázať, t.j. dôkazné bremeno je na poškodenom, neplatí tzv. obrátené dôkazné bremeno, ako je to pri klasických diskriminačných nárokoch. Právo na náhradu škody sa premlčuje a z daného dôvodu je potrebné si ho na súde uplatniť najneskôr v posledný deň premlčacej doby. Poukázala na ustanovenia § 100 ods. 2, § 101 a § 106 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného podľa žalovanej jednoznačne vyplýva, že škoda uplatňovaná v zmysle Občianskeho zákonníka sa premlčí v objektívnej lehote, ktorá sa počíta od škodovej udalosti, z ktorej škoda vznikla, a nie od vzniku samotnej škody. Ako vyplýva z rozsudku zo dňa 30.10.2017 a aj vyjadrení žalobcu údajná diskriminácia žalobcu spočíva v aplikácii ustanovenia § 273 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 43/2004 Z.z. účinnom do 31.12.2004 (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) pri výpočte jeho starobného dôchodku. Žalobca síce v odvolaní uvádza, že „škodovou udalosťou je dlhotrvajúci protiprávny stav“. Toto tvrdenie však vzápätí popiera svojim vyjadrením, že rozhodnutia Sociálnej poisťovne o priznaní starobného dôchodku ako aj nadväzujúce rozhodnutia Sociálnej poisťovne o úprave starobného dôchodku boli vydané v súlade so zákonom. Starobný dôchodok bol žalobcovi priznaný od 11.12.2004 rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 09.05.2005 v súlade s § 65 a § 293a ods. 3 a 5 zákona č. 461/2003

Z.z. Predmetné rozhodnutie zahŕňalo aj výpočet žalobcovho starobného dôchodku. Sociálna poisťovňa postupovala pri výpočte starobného dôchodku žalobcu v súlade so zákonom č. 461/2003 Z.z., keď určila sumu starobného dôchodku žalobcu s ohľadom na § 273 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. Žalobca sa voči predmetnému rozhodnutiu Sociálnej poisťovne zo dňa 09.05.2005 o priznaní starobného dôchodku neodvolal, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a je stále platné. Žalovaný pre úplnosť dodáva, že výpočet a určenie starobného dôchodku podľa § 65 a nasl. zákona č. 461/2003 Z.z. sa vykonáva len pri jeho priznaní. Pri zvyšovaní starobného dôchodku podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. je rozhodujúca už vyplácaná suma dôchodkovej dávky a dôchodková dávka sa opätovne neprepočítava. Žalobca uvádza, že údajná škoda mu bola spôsobená tým, že mu Sociálna poisťovňa vypočítala a priznala starobný dôchodok podľa ustanovení zákona č. 461/2003 Z.z., ktoré sú voči žalobcovi diskriminačné. Žaloba v tejto právnej veci bola podaná na príslušný súd dňa 17.10.2018. Z dôvodov uvedených vyššie bola žalovaná toho právneho názoru, že právo žalobcu na náhradu škody je premlčané, a to z dôvodu uplynutia objektívnej premlčacej lehoty podľa § 106 ods. 2 posledný deň premlčacej doby. Pokiaľ žalobca vo svojom odvolaní argumentuje ustanoveniami § 444 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré sa týkajú peňažných náhrad pri chorobe/úraze, škode na zdraví, bolesti poškodeného a sťaženia spoločenského uplatnenia, uviedla, že predmetom tohto konania je však starobný dôchodok žalobcu. Spomínané ustanovenia Občianskeho zákonníka sú pre túto právnu vec (starobný dôchodok) neaplikovateľné a týkajú sa úplne iných peňažných plnení. Starobný dôchodok nie je dávka vyplácaná z dôvodu straty na zárobku pre chorobu či úraz alebo škody vzniknutej na zdraví ani ho nie je možné stotožňovať s náhradou bolestného alebo sťaženia spoločenského uplatnenia. Tak isto je nevyhnuté odlišovať invalidný dôchodok a starobný dôchodok. Tieto dávky a príspevky sú upravené osobitnými právnymi predpismi a majú odlišný účel a právny základ. Ustanovenia, na ktoré odkazuje žalobca v odvolaní, nie je možné aplikovať ani analogicky. Žalovaná mala za to, že žalobca tieto plnenia kompenzujúce škody na zdraví uvádza vo svojom odvolaní účelovo, pretože pri týchto plneniach sa objektívna premlčacia lehota podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka neuplatňuje. To však neplatí pre starobný dôchodok, ktorého účelom nie je kompenzovať škodu na zdraví poškodeného (žalobcu). Starobný dôchodok je dôchodková dávka, ktorá sa za podmienok ustanovených zákonom č. 461/2003 Z.z. poskytuje zo starobného poistenia. Účelom starobného dôchodku je zabezpečiť poistencovi príjem v starobe. Nárok na starobný dôchodok má poistenec, ktorý získal zákonom požadované obdobie dôchodkového poistenia a dovŕšil dôchodkový vek. Zdôraznila, že súd prvej inštancie neposudzoval nárok žalobcu opätovne a vychádzal výlučne z rozsudku zo dňa 30.10.2017, čo niekoľkokrát zdôraznil stranám sporu aj na pojednávaníach v tejto právnej veci. Je nesporné, že skutkový stav v tomto súdnom konaní, ako aj v konaní vedenom pod sp. zn. 25C/37/2016 je vymedzený rovnakými skutkovými tvrdeniami a má rovnaký skutkový základ. Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo dňa 30.10.2017 priznal žalobcovi „rozdiel v starobnom dôchodku v sume 11.294,85 eur“ (výrok II.). V odôvodnení rozsudku zo dňa 30.10.2017, str. 16 uvádza, že „Nárok žalobcu na zaplatenie sumy vo výške 11.294,85 eur ako rozdielu v starobnom dôchodku, o ktorý bol žalobca v dôsledku nepriamej diskriminácie ukrátený od októbra roku 2004 (kedy mu bol priznaný starobný dôchodok) ku dňu spísania žaloby posúdil súd ako nárok žalobcu na náhradu škody. ... Žalobcovi vznikla v príčinnej súvislosti s ust. § 273 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom od 01.01.2004 do 31.12.2004 škoda, keď sa v dôsledku citovaného zákonného ustanovenia, ktoré súd považoval za diskriminačné, majetok žalobcu nezväčšil, ...“. Okresný súd Bratislava I ďalej v Rozsudku zo dňa 30.10.2017, str. 10-11 špecifikoval, že pri rozhodovaní vo veci sp. zn. 25C/37/2016 vychádzal z ustanovení antidiskriminačného zákona a zákona č. 461/2003 Z.z. Z uvedených ustanovení upravujú priznanie nároku na peňažnú sumu (satisfakciu) len ustanovenia § 9 ods. 2 a § 9 ods. 4 antidiskriminačného zákona. Napriek dikcii § 9 ods. 4 antidiskriminačného zákona, podľa ktorého právo na náhradu škody sa uplatňuje podľa osobitných predpisov, súd žiadny osobitný predpis upravujúci náhradu škody neuviedol. Vzhľadom na to, že rozsudok zo dňa 30.10.2017 je značne nezrozumiteľný a podľa názoru žalovaného vychádza aj z nesprávneho právneho posúdenia veci, Okresný súd Bratislava 1 sa musel v tunajšom konaní predovšetkým ustáliť na tom, aký nárok (plnenie) bol vlastne žalobcovi Rozsudkom zo dňa 30.10.2017 priznaný a na podklade akých právnych predpisov. Aj preto žalovaný žiadal konajúci súd, aby v tejto súvislosti usmernil strany sporu a uviedol, na základe ktorých právnych predpisov bude túto vec posudzovať, keďže z rozsudku zo dňa 30.10.2017 to nie je zrejme. Následne Okresný súd Bratislava 1 vyjadril predbežné právne posúdenie veci podľa § 181 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, v rámci ktorého okrem iného spresnil, z ktorých zákonných ustanovení rozsudok zo dňa 30.10.2017 vychádza. Samotný nárok žalobcu však už neposudzoval.

17. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej k jej argumentácii, že v zmysle antidiskriminačného zákona je možné priznať satisfakciu za porušenie práva na rovnaké zaobchádzanie

výlučne prostredníctvom primeraného zadosťučinenia a náhrady nemajetkovej ujmy, pričom obe formy sú jednorazovými dávkami odškodnenia, uviedol, že uvedené žalovaná v prvoinštančnom konaní netvrdila, má za to, že rozsudok v konaní sp. zn. 25C/37/2016, vydaný v totožnej právnej veci, túto skutočnosť nezohľadňuje. Vo vyjadrení niekoľkokrát spochybňuje správnosť uvedeného právoplatného rozsudku a označuje ho za nezrozumiteľný a právoplatne konštatovanú diskrimináciu nazýva údajnou diskrimináciou. V konaní sp. zn. 25C/37/2016 bola konštatovaná diskriminácia žalobcu spočívajúca v tom, že v zmysle zákonného znenia ustanovenia zákona o sociálnom poistení je žalobcovi vyplácaný nižší dôchodok iba preto, že sa narodil v nevhodnom období a v porovnaní s inými mužmi, ktorí síce nedosahovali taký vysoký príjem a ani nemali odpracované tak dlhé obdobie, dostávali vyšší dôchodok ako žalobca. Rozhodnutie sociálnej poisťovne o priznaní starobného dôchodku žalobcovi z roku 2005 preto nie je nezákonným rozhodnutím, nakoľko vychádza z platných zákonných ustanovení. Problémom pri určovaní a vyplácaní starobného dôchodku žalobcovi je samotný zákon o sociálnom poistení. Pokiaľ žalovaná legislatívnou činnosťou nezmení zákon, žalobca bude mesiac čo mesiac diskriminovaný na starobnom dôchodku a bude mu vznikať škoda. Žalovaná sa síce v tomto konaní oháňa nesprávnosťou rozhodnutia v konaní sp. zn. 25C/37/2016, no na zmenu tohto právoplatného rozhodnutia nevyužila jediný procesný inštitút. Žalovaná sa proti uvedenému rozhodnutiu neodvolala a je preto možné predpokladať, že si bola vedomá neúspechu v odvolacom konaní a nechcela mať vydané rozhodnutie krajského súdu vo svoj neprospech. Žalovaná tak urobila úmyselne s tým, aby v ďalších konaniach mohla spochybňovať iba rozhodnutie okresného súdu. To, či bolo rozhodnutie vydané na úrovni okresného alebo krajského súdu nie je podľa žalobcu relevantné. Rozhodnutie je právoplatné a právne záväzné a pokiaľ žalovaná namieta nesprávnosť rozhodnutia, je uvedené aj právne irelevantné. Žalovaná mala k dispozícii procesné inštitúty na obranu svojich záujmov, tie však nevyužila. Žalovaná vo vyjadrení dokonca tvrdí, že pokiaľ si žalobca žalobou uplatňoval náhradu škody podľa Občianskeho zákonníka, nie je možné tento spor posudzovať ako spor s ochranou slabšej strany. Uvedené tvrdenie sa podľa žalobcu nezakladá na pravde. V zmysle komentára k § 9 ods. 4 antidiskriminačného zákona a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 405/2015 zo dňa 8. decembra 2016, na právo fyzickej osoby na ochranu pred nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania možno de iure nepochybne nahliadať ako na všeobecné osobnostné právo fyzickej osoby na ochranu osobnosti, keďže zámerom, resp. následkom diskriminačného konania je vždy zásah do ľudskej dôstojnosti, občianskej cti, prípadne súkromia dotknutej fyzickej osoby. Pri definovaní zodpovednostných predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu je potrebné vychádzať z ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka. Poukázal na ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Žalovaná podľa žalobcu nielenže zodpovedá za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti, ale je aj jediná, ktorá môže vznik takejto škody do budúcnosti zastaviť a predísť tak vzniku ďalšej škody. V zmysle zásady generálnej prevencie vzniku škody je žalovaná povinná podstúpiť kroky k náprave takéhoto stavu a pokiaľ tak neurobí, jej konanie nemôže požívať právnu ochranu. Konštatoval, že pri vzniku škody sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Pokiaľ žalovaná a súd v napadnutom rozhodnutí konštatujú, že žalobca už bol jednorazovo odškodnený za diskrimináciu na starobnom dôchodku, nie je zrejmé, ako uvedené odškodnenie zohľadňuje skutočnú škodu, ktorá žalobcovi vzniká každý ďalší mesiac a ktorá mu bude vznikať až pokiaľ sa mu vyplácanie starobného dôchodku nezastaví alebo žalovaná nezmení zákon. Žalobcovi nie je zrejmé, ako inak sa má domáhať spravodlivosti pri vyplácaní starobného dôchodku, ako cestou antidiskriminačnej žaloby spojenej s náhradou škody za to ktoré obdobie vyplácania nižšieho dôchodku ako toho, na ktorý by mal nárok, nebyť diskriminačného ustanovenia zákona o sociálnom poistení, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté. Bol toho názoru, že nemôže byť naďalej diskriminovaný len preto, že v zmysle napadnutého rozhodnutia súd má nesprávne za to, že žalobca už bol odškodnený. Žalovaná sa mylí, ak tvrdí, že odkaz na ustanovenia ohľadom škody na zdraví uvádza žalobca účelovo. Uvedeným chcel iba preukázať, že Občiansky zákonník pozná aj náhradu škody vo forme vyplácania peňažného dôchodku a že práve v takom prípade je namieste už aj judikovaný záver o tom, že taká škoda je jedným nárokom s opakujúcim sa plnením. Žalobca práve naopak v podanom odvolaní tvrdil a tvrdí (ak to nebolo z písomného vyhotovenia odvolania zrejmé), že úprava v zmysle § 444 a nasl. Občianskeho zákonníka je v jeho prípade nepoužiteľná a súčasne to, že pre jeho prípad neexistuje žiadna iná práva úprava, v zmysle ktorej by bolo možné dospieť k záveru, že v prejednávanej veci je nárok žalobcu na náhradu škody jediným nárokom s opakujúcim sa plnením. Žalobca zdôraznil, že o škode ako o jedinom nároku s opakujúcim sa plnením možno hovoriť iba vtedy, ak k tomu existuje potrebná právna úprava (napríklad § 444 a nasl. Občianskeho zákonníka). Pre prípad žalobcu taká úprava neexistuje. Aplikácia § 444 a nasl. Občianskeho zákonníka do úvahy neprichádza a pre posúdenie veci je tak nepoužiteľným aj rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/539/2008, ktorý súd prvej inštancie vzal za smerodajný

pre posúdenie veci, pretože vychádza práve z ustanovení upravujúcich nárok na náhradu škody ako jediného nároku s opakujúcim sa plnením. Uviedol, že úprava náhrady škody ako jediného nároku s opakujúcim sa plnením je na mieste tam, kde sa taká škoda predpokladá ako nie celkom výnimočný jav. Okolnosti vzniku škody na strane žalobcu v dôsledku nepriamej diskriminácie zákonom sú tak výnimočným javom, pre ktorý žiadna osobitná úprava neexistuje a všetky s ňou súvisiace otázky je potrebné posudzovať výlučne všeobecne, t.j. pri otázke začiatku plynutia premlčacej lehoty iba v rozsahu okolností, kedy škoda vznikla a kedy sa o nej žalobca dozvedel. Žalobcovi vzniká škoda každý mesiac pri výplate dôchodku a dozvedá sa o nej v okamihu pripísania dôchodku na jeho bankový účet. Žalovaná tiež uvádza, že pri žalobe o náhradu škody má žalobca dôkazné bremeno na preukázanie vzniku škody. Skutočnosť, že žalobca nepreukázal vznik škody mu nikdy nebola ani zo strany žalovanej ani zo strany súdu vyčítaná. Žalobca preukázal všetky predpoklady vzniku škody, a to: konanie spočívajúce v porušení zásady rovnakého zaobchádzania, ktoré bolo konštatované v rozhodnutí v konaní sp. zn. 25C/37/2016, vznik škody vyčíslený za žalované obdobie, príčinnú súvislosť medzi porušením zásady rovnakého zaobchádzania a vznikom škody, zavinenie žalovanej, ktorá jediná má v rukách prostriedky na nápravu stavu porušujúceho zásadu rovnakého zaobchádzania. Záver žalovanej, že premlčacia lehota pri škode počítaná v zmysle Občianskeho zákonníka sa počíta od škodovej udalosti, z ktorej škoda vznikla a nie od vzniku samotnej škody nemá podľa žalobcu oporu v žiadnom zákonnom ustanovení. Žalovaná a aj súd v napadnutom rozhodnutí navyše opomínajú skutočnosť, že nárok žalobcu na náhradu škody bol priznaný rozhodnutím v konaní sp. zn. 25C/37/2016, predmetom konania preto podľa žalobcu nie je otázka nároku na náhradu škody, ale len jej výška. V zmysle uvedeného môžu premlčaniu podliehať už len jednotlivé každý mesiac vznikajúce škody, ale nie nárok na náhradu škody ako celok. Keďže premlčaniu podliehajú jednotlivé škody, bol nútený podať žalobu v dvojročnej lehote v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uplatňovať si v tomto konaní nárok na výplatu náhrady škody v súčte za špecifikované obdobie a v preukázanej výške. Žalobca sa napokon až právoplatným rozhodnutím v konaní sp. zn. 25C/37/2016 dozvedel o škode, ktorá je mu spôsobovaná výplatom nižšieho dôchodku a aj to, kto za ňu zodpovedá, dovtedy sa mohol iba domnievať. Žalovaná v uvedenom konaní nevzniesla námietku premlčania, ani sa voči rozhodnutiu neodvolala. Mal preto za to, že mu bol právoplatne priznaný nárok na náhradu škody, preto nie je možné prijať záver, že nárok žalobcu je premlčaný tak, ako to konštatuje súd v napadnutom rozhodnutí. Žalovaná vo vyjadrení vyčíta žalobcovi, že popiera svoje vlastné tvrdenia, keď na jednej strane tvrdí, že škodovou udalosťou je dlhotrvajúci protiprávny stav a v zapätí tvrdí, že rozhodnutie sociálnej poisťovne je zákonné. Žalobca nikdy počas konania netvrdil, že dlhotrvajúci stav škodovej udalosti je spôsobený rozhodnutím sociálnej poisťovne o priznaní starobného dôchodku. Naopak, uvedené tvrdí žalovaná a s tvrdením žalovanej sa stotožnil aj prvostupňový súd. Od začiatku konania tvrdí, že je mu škoda spôsobovaná legislatívnou činnosťou a stav trvajúcej škodovej udalosti preto nevyplýva zo zákonného rozhodnutia sociálnej poisťovne, ale priamo zo zákona. V danej veci žalobcu je potrebné zmeniť zákon, a až, keď to bude na podklade zákona možné, aj rozhodnutie sociálnej poisťovne. Uvedené tvrdenie žalovaného a v konečnom dôsledku aj konštatovanie súdu v napadnutom rozhodnutí je rozporuplné, nakoľko v konaní bolo ustálené, že nárok žalobcu nie je možné posudzovať podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, nakoľko tento nárok nevyplýva z nezákonného rozhodnutia, ale priamo z legislatívnej činnosti, v dôsledku čoho je vylúčená aplikácia zákon č. 514/2003 Z.z.. Súd na jednej strane ustálil, že nárok na náhradu škody sa posudzuje podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, nakoľko je aplikácia zákona č. 514/2003 Z.z. vylúčená, no vzápätí konštatuje, že škodovou udalosťou bolo rozhodnutie sociálnej poisťovne o priznaní starobného dôchodku z roku 2005. Takýto záver považoval za zmätočný. Žalobca bol toho názoru, že nemá k dispozícii iný prostriedok nápravy, ktorým by mohol docieľiť spravodlivosť pri výplate jeho starobného dôchodku. Pokiaľ by sa vo veci žalobcu malo jednať len o jednorazové odškodnenie, žalobca nedokáže do budúcnosti vypočítať výšku škody, ktorá mu bude vznikáť. Žalobca totiž nevie, ako sa budú zvyšovať sociálne dávky a ani to, dokedy bude poberať dôchodok. Žalobca tiež nevie, či žalovaná nakoniec nepristúpi k zmene zákona, čo by bol tiež určujúci faktor pri výpočte škody do budúcnosti. Pre žalobcu je preto nemožné získať jednorazové odškodnenie, ktoré by odzrkadľovalo skutočnú škodu, ktorá žalobcovi za roky vyplácania starobného dôchodku vznikne. Mal za to, že nemôže byť ukrátený na tom, čo mu spravodlivo patrí iba preto, že ho štát diskriminoval a bráni sa tým, že mu nenahradí škodu v skutočnej výške, pretože ho za iné skoršie obdobie už jednorazovo odškodnil.

18. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bolo potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. Žalobca sa v predmetnom konaní žalobou domáhal voči žalovanej zaplatať rozdiel v starobnom dôchodku podľa § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona, a to vo výške 7.818,48 eur. Svoj nárok odôvodnil tým, že dňa 25.07.2014 sa antidiskriminačnou žalobou domáhal, aby súd vyslovil porušenie povinnosti rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi znením § 273 ods. 4 z.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, v znení účinnom v čase od 01.01.2014 do 31.12.2014, a uložil povinnosť žalovanej napraviť protiprávny stav tým, že žalobcovi zaplatí rozdiel v starobnom dôchodku v sume 11.294,85 eur za obdobie od októbra 2004 do júla 2014. Znenie zákona č. 461/2003 Z.z. v predmetnom čase stanovilo neodôvodnené rozdiely medzi jednotlivcami, ktorým vznikol nárok na starobný dôchodok, a to v tom zmysle, že ten, kto v priebehu pracovného života viac zarábal, a tým aj viac prispieval do sociálneho systému, mal nižší dôchodok ako ten, kto zarábal menej, a teda aj menej prispieval. Zákon v znení účinnom od 01.01.2004 do 31.12.2004 mal za následok nerovnaké zaobchádzanie s niektorými osobami v skupine mužov, ktorým v období od 01.10.2004 do 31.12.2004 vznikol nárok na starobný dôchodok. Okresný súd Bratislava I vo veci vedenej pod sp. zn. 25C/37/2016 dňa 30.10.2017 o žalobe rozhodol tak, že žalovaná porušila zásadu rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi znením § 273 ods. 4 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom od 01.01.2004 do 31.12.2004 a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi rozdiel v starobnom dôchodku v sume 11.294,85 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaná sa proti rozsudku neodvolala, avšak voči žalobcovi pri výpočte starobného dôchodku uplatňuje cit. § 273 ods. 4 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom od 01.01.2004 do 31.12.2004 do dnešného dňa. Listom z 11.01.2018, adresovaným Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR sa žalobca domáhal práv dotknutých porušením zásady rovnakého zaobchádzania a žiadal o doplatenie starobného dôchodku, o ktorý bol v dôsledku nepriamej diskriminácie ukrátený v období od 01.08.2014 do 31.01.2018 a zároveň žiadal, aby mu bol vyplácaný starobný dôchodok v riadnej výške. Opätovne doplatok dôchodku žiadal aj listom z 03.07.2018. Povinnosť zaplatiť rozdiel v sume starobného dôchodku v zmysle rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 25C/37/2016 bola splnená 21.02.2018. Sociálna poisťovňa, ústredie dňa 21.08.2018 oznámila žalobcovi, že o nároku na starobný dôchodok a jeho sume bolo rozhodnuté v súlade so zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, platnom v čase rozhodovania.

20. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal len z rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 25C/37/2016 s odôvodnením, že žalobca si v tomto konaní uplatnil nárok na peňažné plnenie na podklade uvedeného rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 25C/37/2016, a to za nasledujúce obdobie, teda od augusta 2014 do 31.07.2020, keďže dôchodok je mu stále vyplácaný na základe uvedeného ustanovenia § 273 ods. 4 zák.č. 461/2003 Z.z., o ktorom súd rozhodol, že je vo vzťahu k nemu diskriminačným. Uviedol, že z dokazovania v konaní mu vyplynulo, že predmetný rozsudok Okresného súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 25C/37/2016 vedenom medzi rovnakými stranami sporu nadobudol právoplatnosť a aj keď žalovaná v konaní namietla svoju pasívnu vecnú legitímáciu a tiež argumentovala, že nemohlo dôjsť k diskriminácii žalobcu uvedeným ustanovením zákona č. 461/2003 Z.z. súd prvej inštancie uviedol, že v predmetnom rozsudku súd konštatoval, že to bola práve žalovaná, tak ako je označená, ktorá žalobcu diskriminovala. Vyslovil názor, že nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore rovnakých účastníkov, pričom nie je rozhodujúce, či súd v právoplatne skončenom konaní vec správne alebo nesprávne právne posúdil. So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia je podľa neho akékoľvek nové právne posudzovanie právoplatného súdneho rozhodnutia v inom konaní tých istých účastníkov vylúčené (viď aj napr. rozsudok NS SR 4Cdo 231/2013, uznesenie US SR I. ÚS 170/2015). Bol toho názoru, že vzhľadom na právoplatný rozsudok v konaní sp. zn. 25C/37/2016 je pre neho záväzné vyriešenie otázky diskriminácie žalobcu, t.j. že žalovaná porušila zásadu rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi znením § 273 ods. 4 zák.č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01. do 31.12.2004 a je daná aj pasívna vecná legitímácia žalovanej. S týmto záverom súdu prvej inštancie, že bol pri rozhodovaní viazaný rozsudkom Okresného súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 25C/37/2016, sa nemožno stotožniť, nakoľko aj keď tento rozsudok sa stal právoplatným a týka sa tej istej právnej veci tých istých sporových strán, ide len o rozhodnutie prvoinštančného súdu, ktoré sa stalo právoplatným len z dôvodu, že žalovaná voči nemu nepodala odvolanie a nebolo ani preskúmané súdmi vyšších stupňov, najmä Najvyšším súdom SR. V právnom poriadku Slovenskej republiky rozhodnutia súdov vo veci samej nezaväzujú ostatných sudcov rozhodnúť analogicky v podobných prípadoch, aj keď súdy v druhovo rovnakej veci rozhodujú protichodným spôsobom.

21. Viazanosť súdu inými rozhodnutiami vyplýva z ust. § 193 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

22. Súdny pri svojom rozhodovaní vychádzajú tiež z aktuálnej judikatúry súdov. Judikatúra v širšom zmysle slova znamená rozhodnutie súdu, avšak v užšom zmysle rozhodnutie vyššieho súdu, ktoré je dôležité pre ďalšie rozhodovanie v podobných veciach. Pojem judikatúra sa vzťahuje buď na rozhodovacie prax konkrétneho súdu, alebo na uverejnené rozhodnutia, ktoré sa týkajú konkrétnej otázky právnej normy. Ide o súdnu judikatúru, na rozdiel od judikatúry správnych orgánov. Význam slova judikát sa teda nepoužíva v takomto širokom význame, skôr sa jeho význam zužuje na súdne rozhodnutia vyšších či najvyšších súdnych inštancií, ktoré obsahujú zásadné právne závery alebo výklad určitej právnej normy, ktoré môžu byť využiteľné aj v ďalších prípadoch, teda možno nimi argumentovať v iných súdnych sporoch.

23. Pokiaľ sa súd prvej inštancie pri vyvodení svojho záveru o viazanosti právoplatným rozsudkom súdu prvej inštancie odvolával na rozsudok NS SR 4Cdo 231/2013, uznesenie ÚS SR I. ÚS 170/2015, ústavný súd vyhodnotil za správny názor odvolacieho súdu, keď „odvolací súd pri právnom posúdení veci vo vzťahu k rozhodnutiu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 14 Cb 399/2001 vychádzal z ustanovenia § 159 ods. 2 O.s.p., že výrok právoplatného rozsudku, v ktorom bola riešená otázka platnosti kúpnej zmluvy zo 17. apríla 1997, je vo vzťahu žalobcov a žalovanej 1/ ako účastníkov takého konania záväzný a je preto záväzný aj pre súd v konaní o určenie vlastníctva“, čo je v prejednávanej veci právne irelevantné.

24. Vzhľadom na vyššie uvedený nesprávny záver súdu prvej inštancie, tento vo veci nevykonal dostatočné dokazovanie, nevysporiadal sa s procesným útokom žalobcu a procesnou obranou žalovanej, vrátane jej námietky pasívnej legitímácie a právneho posúdenia nároku žalobcu a svoje rozhodnutie ani náležite v súlade s § 220 ods. 2 CSP neodôvodnil, čo zakladalo dôvod pre zrušenie jeho rozsudku odvolacím súdom podľa § 389 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

25. V novom rozhodnutí bude úlohou súdu prvej inštancie vysporiadať sa s námietkou vecnej pasívnej legitímácie žalovanej, posúdiť nárok žalobcu po právnej stránke, vysporiadať sa s námietkou premlčania a vo veci opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie aj náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

26. Rozhodnutie súdu musí obsahovať nielen úplné a výstižné zdôvodnenie, ale aj všetko to, čo je potrebné z hľadiska určitosti a vykonateľnosti rozhodnutí o otázkach predstavujúcich predmet konania vrátane. V súlade s § 220 ods. 2 CSP musí súd v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu nižšej inštancie navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. Ak rozhodnutie súdu nižšej inštancie neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné. Takéto arbitrárne rozhodnutie súdu odníma strane sporu možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje jej právo na spravodlivý súdny proces čo zakladá vadu konania podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, pretože jej upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon _____ pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 2 C.s.p. nie je prípustné v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP.